

1. Tác giả

- Kim Lân (1920-2007), tên khai sinh là Nguyễn Văn Tài.
- Quê ở huyện Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh.
- Là nhà văn chuyên viết về truyện ngắn, có sáng tác đăng báo từ trước CMT8.
- Là người có vốn hiểu biết, am hiểu sâu sắc đời sống của người nông dân.
- Chuyên viết về đề tài: Sinh hoạt làng quê và cảnh ngộ người nông dân.

Trần Long - MAY ACADEMY

2. Tác phẩm

*Hoàn cảnh sáng tác:

Truyện ngắn 'Làng' được viết trong thời kì đầu của cuộc kháng chiến chống Pháp và đăng lần đầu trên tạp chí Văn nghệ năm 1948.

- Thể loại: Truyện ngắn hiện đại.
- Phương thức biểu đạt: TS, MT, BC.
- Đề tài: Viết về người nông dân.
- Tình huống/ Ngôi kể + tác dụng.
- Tóm tắt.
- Nhan đề.

Phân tích

1. Diễn biến tâm trạng nhân vật ông Hai

a/ Trước khi nghe tin Làng Chợ Dầu theo giặc.

*Cuộc sống của gia đình ông Hai ở nơi tản cư:

- Cuộc sống xa quê, tạm bợ, khó khăn, nhưng nề nếp trong sinh hoạt.

*Mối quan tâm:

- Nghĩ về làng, nhớ về làng da diết. Nhớ ấy khiến ông thay đổi tâm tính.

-> **Gắn bó tự hào, có trách nhiệm với làng quê mình ở.**

- Đến phòng thông tin nghe ngóng tin tức.

-> **Vui sướng, thoải mái, náo nức, tự hào, tin tưởng KC**

=> Ông Hai là người nông dân thật thà, hiền lành, chất phác, yêu và gắn bó với làng quê, với cuộc kháng chiến của dân tộc.

b/ Tâm trạng nhân vật ông Hai khi nghe tin làng làm

Viết gian theo Tây.

*Khi mới nghe tin:

- Khi nghe tin quá đột ngột, ông Hai sững sờ
-> **Đau khổ, bàng hoàng, ngỡ ngàng, tưởng chừng mọi điều đang sụp đổ trước mắt ông, ông không tin đó là sự thật.**

- Khi tin được khẳng định: - Thái độ: đánh trống lảng, mặc cảm, xấu hổ, thất vọng, miễn cưỡng.

*Khi về đến nhà:

- Tủi thân, thương con -> căm phẫn, oán trách.

- Kiểm điểm những người ở làng -> Nuôi hi vọng.

- Suy nghĩ về danh dự, lo lắng cho tương lai của gia đình; lòng tự trọng về những con người của làng mình và những người nông dân VN.

- Nội tâm ông Hai bị tổn thương -> tuyệt vọng, bế tắc. tâm trạng đau đớn, một vết thương do chính mình tạo ra.

-> **Bất lực chấp nhận cái tin dữ ấy, nỗi đau xâm chiếm, đau cho mình, đau cho làng, cho người đồng hương cùng cảnh ngộ.**

*Khi trò chuyện cùng với bà Hai.

- Nỗi bức rứt trong tâm can của ông bị dồn nén quá nhiều nên ông gắt gỏng khi nói chuyện với bà Hai.

- Lo lắng, trăn trở không ngủ được, thở dài bất lực.

-> **Nỗi lo lắng hành hạ cả về tinh thần lẫn thể xác.**

*Mấy ngày hôm sau.

- Cảm thấy mình là kẻ có tội, né tránh, tuyệt giao với mọi người

- Tâm trạng: Nơm nớp lo sợ, ám ảnh, tủi nhục ê chề

-> **Làng không chỉ là nơi chôn rau cắt rốn mà với ông Hai, làng còn là một cái gì đó lớn lao - là tự tôn, là danh dự.**

*Khi mục chủ biết chuyện và đuổi khéo.

- Tâm trạng: bế tắc, đau đớn, tuyệt vọng.

- Đứng trước sự lựa chọn: Làng Chợ Dầu hay Tổ Quốc.

-> **Quyết định "làng theo Tây thì phải thù", khẳng định tình cảm rạch ròi, tình yêu nước rộng lớn, mạnh mẽ bao trùm lên tình cảm làng quê.**

*Khi trò chuyện cùng con.

- Gieo vào lòng đứa con tình yêu với quê hương.

- Khẳng định lập trường cách mạng kiên định.

- Tin tưởng tuyệt đối về cụ Hồ.

- Thủy chung son sắc một lòng với cách mạng.

-> **Là lời tự bạch, mượn con để nói lên tâm trạng, bày tỏ lòng mình với quê hương, đất nước. Đồng thời diễn tả tình cảm cha con, yêu thương con của nhân vật ông Hai.**

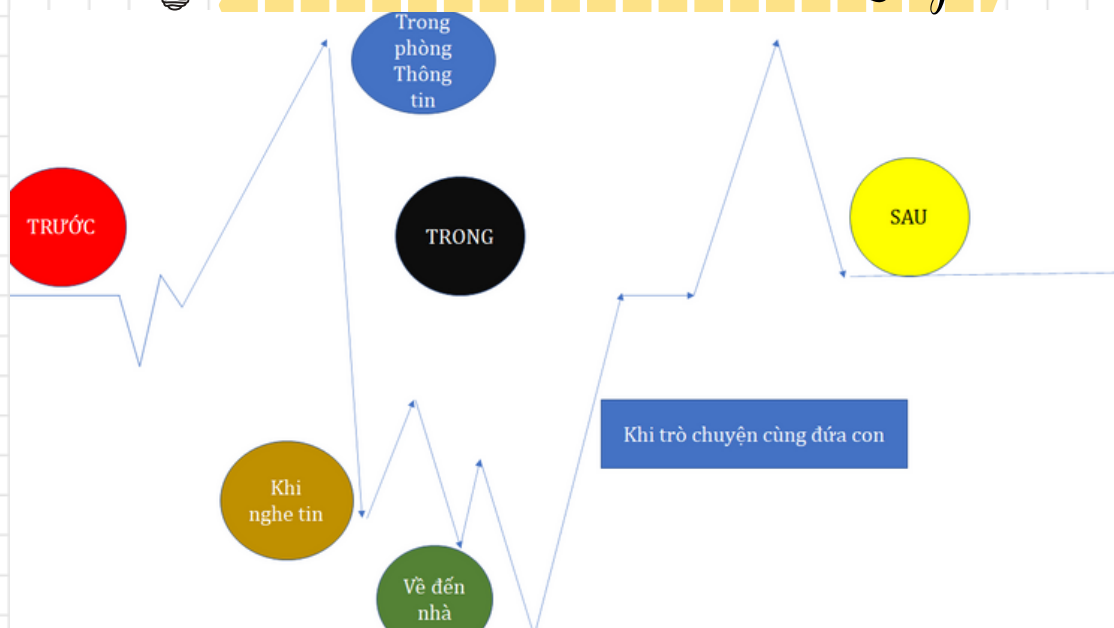
c/ Tâm trạng nhân vật ông Hai khi nghe tin làng mình được cải chính.

- Thái độ: Hồ hởi, tươi vui.
- Nét mặt: rạng rỡ hẳn lên.
- Hành động: Chia quà cho các con.
- > Niềm vui sướng hả hê đến cực độ => Yêu làng, yêu nước.

=> Một tâm hồn ngay thẳng, yêu ghét nạch ròi, trọng danh dự và yêu làng quê. Lòng yêu làng, yêu nước hoà quyện không khí kháng chiến; tấm lòng của một người dân quê

Sơ đồ hoá kiến thức văn bản Làng.

Đánh giá tổng hợp

Trần Long - MAY ACADEMY

Nội dung

Nghệ thuật

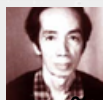
- Diễn biến tâm trạng nhân vật ông Hai khi nghe tin Làng Chợ Dầu theo giấc, thực chất là tâm trạng và suy nghĩ về danh dự, lòng tự trọng của người dân làng chợ Dầu, của người Việt Nam.
- Ca ngợi tình yêu làng, yêu nước tha thiết của ông Hai gắn liền với niềm vui, nỗi buồn sướng khổ của ông trong quá khứ, hiện tại

- Thành công trong việc miêu tả diễn biến nội tâm nhân vật cụ thể, gợi cảm qua ý nghĩ, hành vi ngôn ngữ, đặt nhân vật vào tình huống truyện có sự mâu thuẫn trong tâm trạng bộc lộ chiều sâu tính cách của nhân vật am hiểu tâm lý người nông dân.
- Cách dẫn dắt truyện khéo léo, hợp lý tạo ra những mâu thuẫn trong nội tâm nhân vật.
- Ngôn ngữ nhân vật sinh động, giàu tính khẩu ngữ giản dị, nhuần nhị, thể hiện đúng lời ăn tiếng nói, suy nghĩ của người nông dân gắn bó với làng quê.
- Trần thuật linh hoạt tự nhiên những chi tiết sinh hoạt xen với mạch tâm trạng.
- Cốt truyện xây dựng theo diễn biến tâm lý nhân vật giản dị đời thường mà tinh tế, sâu sắc.

Lặng lẽ Sa Pa

—Nguyễn Thành Long—

1. Tác giả

- Nguyễn Thành Long (1925 -1991), quê ở huyện Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam.
- Ông là nhà văn của miền Nam, viết văn trong thời kì kháng chiến chống Pháp
- Là cây bút chuyên viết về truyện ngắn và kí.
- Văn của ông nhẹ nhàng, tình cảm và giàu chất thơ, ánh lên vẻ đẹp của con người và mang ý nghĩa sâu sắc.
- Đọc văn ông ta như được thanh lọc về tâm hồn, tìm lại cảm xúc trong cuộc sống.

2. Tác phẩm

- Hoàn cảnh sáng tác: Truyện là kết quả của chuyến đi thực tế lên Lào Cai trong mùa hè 1970.
- In trong tập: Giữa trong xanh năm 1972.
- Đây là truyện ngắn tiêu biểu viết về cuộc sống mới hoà bình, xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc.
- *Tóm tắt/ Ngôi kể.
- *Ý nghĩa nhan đề.
- *Tình huống truyện.

Phân tích

1. Nhân vật anh thanh niên

a. Hoàn cảnh sống, làm việc

- Hoàn cảnh sống: Một mình trên đỉnh núi Yên Sơn cao 2600m, bốn bề chỉ có cây cỏ và mây mù lạnh lẽo.
- > *Gian khổ khắc nghiệt, cô đơn, buồn tẻ, tách biệt với cuộc sống bên ngoài, sống một mình trên đỉnh núi cao*
- Công việc: Làm công tác khí tượng kiêm vật lí địa cầu (nhiệm vụ: đo gió, mưa, nắng, tính mây, đo chấn động mặt đất ... để dự báo thời tiết).
- > *Công việc quan trọng, khó khăn, gian khổ và thầm lặng đòi hỏi sự tỉ mỉ, chính xác, tinh thần kỉ luật và trách nhiệm cao.*

b. Quan niệm về công việc, suy nghĩ về cuộc sống

- Xác định công việc là vì mọi người, vì ấm no, hạnh phúc của nhân dân.
- > *Sống có lí tưởng, yêu nghề tha thiết, tìm thấy niềm vui, hạnh phúc trong công việc, có ích cho XH.*
- Ý thức tự học, ham hiểu biết, yêu sách
- Tổ chức cuộc sống : Khoa học, ngăn nắp, chủ động, giản dị.

c. Quan hệ với mọi người

- Cởi mở, chân thành.
- Hồn nhiên, đáng yêu.
- Quan tâm, sẻ chia.
- Hiếu khách, lịch sự.
- Khiêm tốn, giản dị.

-> *Anh thanh niên là người sống tình cảm, có tinh thần trách nhiệm, có suy nghĩ cao đẹp. Tiêu biểu cho một thế hệ thanh niên lao động mới, có lí tưởng, ước mơ, hoài bão, đam mê, hết mình vì công việc xây dựng, bảo vệ TQ.*

2. Nhân vật ông họa sĩ

- Làm cho chân dung anh thanh niên thêm đẹp đẽ và có mối quan hệ hai chiều, chứa đựng chiều sâu tư tưởng.
- > *Là người trầm tĩnh, sâu lắng, tâm huyết với hội họa, đam mê với nghề, luôn trăn trở đi tìm cái đẹp đích thực, hữu ích trong cuộc sống.*

3. Chất trữ tình trong văn bản

- Vẻ đẹp của thiên nhiên Sa Pa.
- Vẻ đẹp của người lao động (suy nghĩ, làm việc, lối sống)
- > *Với giọng văn nhẹ nhàng, ngôn ngữ trong sáng giàu chất thơ, tác giả đã giúp người đọc cảm nhận được chất trữ tình trong LLSP qua vẻ đẹp của thiên nhiên Sa Pa và vẻ đẹp của những con người lao động ở SP*

TRẦN LONG - EVEREST SCHOOL

Lặng lẽ Sa Pa

Nguyễn Thành Long

Đánh giá tổng hợp

Nội dung

- Bức tranh nên thơ về cảnh đẹp Sa Pa.
- Chân dung người lao động bình thường nhưng phẩm chất rất cao đẹp.
- Lòng yêu mến, cảm phục với những con người đang cống hiến quên mình cho nhân dân, Tổ quốc.

• Ý nghĩa:

"Lặng lẽ Sa Pa" là câu chuyện về cuộc gặp gỡ với những con người trong một chuyến đi thực tế của nhân vật ông họa sĩ, qua đó tác giả thể hiện niềm yêu mến đối với những con người có lẽ sống cao đẹp đang lặng lẽ quên mình cống hiến cho Tổ quốc.

Nghệ thuật

- Tạo tình huống truyện tự nhiên, tình cờ, hấp dẫn.
- Xây dựng những đoạn đối thoại, độc thoại và độc thoại nội tâm.
- Nghệ thuật tả cảnh thiên nhiên đặc sắc, miêu tả nhân vật với nhiều điểm nhìn.
- Kết hợp giữa kể tả và nghị luận.
- Tạo tính chất trữ tình trong tác phẩm truyện.
- Ngôn ngữ giàu nhạc điệu, giàu chất thơ.

Chiếc lược ngà

— Nguyễn Quang Sáng —

1. Tác giả

2. Tác phẩm

- Nguyễn Quang Sáng (1932 - 2014)
- Quê ở tỉnh An Giang.
- Là một trong những cây bút có tên tuổi trong nền văn học hiện đại Việt Nam.
- Đề tài: Chủ yếu viết về cuộc sống và con người Nam Bộ trong hai cuộc kháng chiến chống Mỹ, chống Pháp và khi đã hoà bình.
- Phong cách: Giản dị, chân thực, sâu sắc trong khắc hoạ tâm lí con người, đậm chất Nam Bộ.

- Hoàn cảnh sáng tác: Ra đời năm 1966, khi cuộc kháng chiến chống Mỹ đang diễn ra ác liệt.
- Thể loại: Truyện ngắn hiện đại.
- Đề tài: Viết về chiến tranh.
- Chủ đề: Ca ngợi tình phụ tử (tình cha con)
- *PTBĐ: Tự sự, miêu tả, biểu cảm, bình luận
- *Ý nghĩa nhan đề/ tình huống/ Tóm tắt.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

Trần Long - MAY ACADEMY

Tóm tắt

- Ông Sáu xa nhà đi kháng chiến. Mỗi đến khi con gái lên 8 tuổi, ông mới có dịp về thăm nhà, thăm con. Bé Thu - con ông, không nhận ra cha vì vết sẹo trên mặt làm ông không giống với người cha trong bức ảnh mà em biết. Em đối xử với cha như với người xa lạ. Cho đến lúc em nhận ra cha, tình cha con trời dẫy mảnh liệt trong em, thì cũng là lúc ông Sáu phải ra đi.
- Ở khu căn cứ, người cha ấy đã dồn hết tình cảm yêu thương và nỗi nhớ mong con gái vào việc làm một chiếc lược bằng ngà voi để tặng cho cô con gái bé bỏng. Trong một trận càn của giặc, ông Sáu đã hi sinh. Trước lúc nhắm mắt, ông đã kịp trao cây lược cho người bạn, nhờ chuyển cho con gái mình.

Tình huống

Trần Long - MAY ACADEMY

- Tình huống thứ nhất: Hai cha con gặp nhau sau 8 năm xa cách, nhưng thật trớ trêu là bé Thu không nhận cha, đến lúc em nhận ra và biểu lộ tình cảm thắm thiết thì ông Sáu lại phải ra đi.
- Tình huống thứ hai: Ở khu căn cứ, ông Sáu dồn tất cả tình yêu thương và mong nhớ đứa con gái vào việc làm cây lược ngà để tặng con. Nhưng ông Sáu đã hi sinh khi chưa kịp trao món quà đó cho con gái.
- => Nếu tình huống thứ nhất là tình huống cơ bản, bộc lộ tình cảm mãnh liệt của bé Thu dành cho cha thì tình huống thứ hai lại biểu lộ tình cảm sâu sắc của người cha với đứa con.
- Chủ đề tác phẩm không mới lạ, nhưng được biểu lộ thành công qua cách khai thác và biểu hiện tình cha con trong tình huống thật có lí: chiến tranh - xa cách.

Chiếc lược ngà

Phân tích

— Nguyễn Quang Sáng —

1. Tình cảm của bé Thu với ông Sáu: Một người con yêu thương cha vô bờ:

Trần Long - MAY ACADEMY

* Hoàn cảnh của hai cha con:

- Vì chiến tranh nên đã 8 năm bé Thu không biết mặt cha của mình. Cha con chỉ nhận nhau qua những tấm ảnh. Vì vậy, giây phút ông Sáu trở về, hi vọng được gặp con bằng xương bằng thịt để bày tỏ tình cảm phụ tử bấy lâu nay xa cách.
- Tuy nhiên, tình huống bất ngờ xảy ra: Bé Thu không nhận ông Sáu là cha mình.

a. Lúc ông Sáu mới về:

Bé Thu có những phản ứng bất ngờ, quyết liệt trước tình cảm của ông Sáu:

- Thu thương cha như thế. Ta tưởng chừng như khi được gặp cha, nó sẽ bồi hồi, sung sướng và sà vào vòng tay của ba nó nũng nịu với tình cảm mãnh liệt hơn bao giờ hết. Nhưng không, bé Thu nghe tiếng gọi tên mình thì giật mình, ánh mắt tròn ngơ ngác.
- Chứng kiến vẻ mặt xúc động nhưng rất đáng sợ của ông Sáu, nó tái mặt đi vụt chạy, cầu cứu má. => Đó là phản ứng rất tự nhiên của một đứa trẻ khi gặp điều sợ hãi, nhưng với ông Sáu thì đó là một điều hết sức bất ngờ, khiến cho ông vô cùng thất vọng, đau đớn. 8 năm, nỗi nhớ mong và yêu thương con dồn lại trong mấy ngày phép, vậy mà bé Thu đối với ông lại có những phản ứng vô cùng quyết liệt.

b. Trong 3 ngày phép của ông Sáu:

Bé Thu luôn giữ thái độ xa cách với ông Sáu:

- Ông Sáu luôn tìm cách vỗ về, gần gũi, mong nó gọi một tiếng ba thì thái độ của bé Thu lại ngược lại, nó luôn xa cách, lạnh lùng, bướng bỉnh, từ chối mọi sự quan tâm giúp đỡ của ông Sáu:

+ Khi gọi ông vào ăn cơm, nó nói trống: "Vô ăn cơm!", "Cơm chín rồi!", "Con kêu rồi mà người ta không nghe".

Trần Long - MAY ACADEMY

+ Khi nhờ ông chắt nước nồi cơm, khi bị dồn vào thế bí (không ai chắt nước nồi cơm cho), nó vẫn nói trống: "Cơm sôi rồi, chắt nước giùm cái!" dù bác Ba đã mở đường cho nó, rằng phải gọi "ba". Cuối cùng, nó tự giải quyết theo cách riêng của mình: lấy cái vá múc từng vá nước...

+ Mâu thuẫn được đẩy lên cao nhất khi nó hất tung cái trứng cá mà ông gắp cho, làm cơm văng tung tóe cả mâm. Bị đòn, nó không khóc mà bỏ sang bà ngoại, cố ý làm cho dây xuống kêu thật to.

=> Thu là cô bé có những hành động tưởng chừng như bướng bỉnh, gan lì đến mức bác Ba - nhân vật kể chuyện phải nghĩ: "Con bé đáo để thật.", còn ông Sáu, dù rất thương con nhưng cũng không tìm được mà tức giận.

- Tuy nhiên, trong sâu thẳm tâm hồn non nớt của bé Thu vẫn là tình yêu thương người cha mãnh liệt: Vì yêu thương và kính trọng cha, nên trong suy nghĩ và trái tim nó, cha là người đàn ông đẹp đẽ trong bức hình chụp chung với má. Vì vậy, nó kiên quyết không nhận người đàn ông xấu xí kia là cha của mình. Có thể nói, lí do nó không gọi ông Sáu là cha đơn giản nhưng bất ngờ và cũng hợp lí, bởi nó có một thắc mắc thầm kín mà chưa ai giải đáp cho.

=> Thu là một cô bé có bản lĩnh, có cá tính mạnh mẽ.

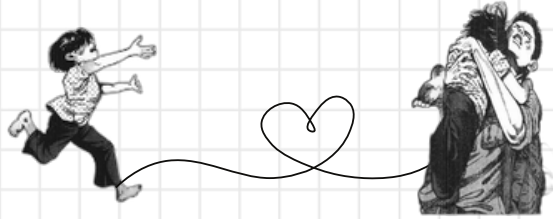
Trần Long - MAY ACADEMY

Chiếc lược ngà

— Nguyễn Quang Sáng —

3. Phân tích

c. Khi chia tay ông Sáu:

Bé Thu đã thể hiện tình cảm sâu nặng dành cho cha:

- Người đọc được chứng kiến một cuộc chia li đầy xúc động.
- Sau khi được bà giảng giải, bé Thu hiểu rằng ông Sáu chính là cha của mình. Vết sẹo ghê sợ trên mặt ông chính là vết thương trong chiến đấu mà kẻ thù gây ra. Bé Thu không chỉ yêu cha, thương cha mà còn hối hận vì cách mình cư xử với ông trong những ngày qua.

- Thái độ của bé Thu trong buổi sáng chia tay với ông Sáu hoàn toàn khác trước: "Vẻ mặt nó sầm lại, buồn rầu", "đôi mắt vẻ nghĩ ngợi sâu xa". Khi ông Sáu nhìn nó, đôi mắt mênh mông của nó bỗng xôn xao.

=> Cách miêu tả của tác giả cho thấy rằng đằng sau đôi mắt ấy đang chứa một sự xúc động lớn về tình cảm.

- Thu đã thể hiện tình cảm sâu nặng với người cha của mình. Khi ông Sáu phải đi, tưởng chừng nó cứ đứng yên đó thôi, nhưng tình cảm lớn lao, dồn nén trong một khoảnh khắc ngắn ngủi đã vỡ òa mạnh mẽ:

+ Tiếng gọi "ba" là tiếng gọi thân thương vỡ tung từ đáy lòng "như tiếng xé, xé sự im lặng và xé cả ruột gan mọi người".

+ Kèm theo đó là những hành động mạnh mẽ, quyết liệt, đầy gấp gáp của nó để thể hiện tình cảm với ba trước lúc đi xa:

• "nó vừa kêu vừa chạy xô tới, nhanh như một con sóc, nó chạy thót lên và dang hai tay ôm chặt lấy cổ ba nó".

• "nó vừa ôm chặt lấy cổ ba nó vừa nói trong tiếng khóc".

• "Nó hôn ba nó cùng khắp. Nó hôn tóc, hôn cổ, hôn vai và hôn cả vết sẹo dài bên má của ba nó nữa." - cái vết sẹo mà trước kia nó ghê sợ và cảm thấy xấu xí vô cùng.

- Tình yêu thương xen lẫn niềm ân hận, nuối tiếc của bé Thu khiến cho ông Sáu không kìm được nước mắt, còn bác Ba - người kể chuyện thấy như có "bàn tay ai nắm chặt lấy trái tim".

→ Dù cách bộc lộ tình cảm của bé Thu là hoàn toàn trái ngược trước kia nhưng ta hiểu được trong lòng bé Thu, tình yêu thương cha vẫn chỉ là một. Trước đó, dù bé Thu có lạnh lùng, xa cách với ông Sáu nhưng cũng chỉ là để bảo vệ hình ảnh người cha đẹp đẽ trong tâm trí mình. Trước sau gì thì bé Thu cũng chỉ có duy nhất một người cha yêu quý. Bởi vậy, khi đã hiểu ra ông Sáu chính là cha của mình, tình cảm của nó đã bộc lộ một cách mãnh liệt, tự nhiên.

=> Nhân vật Thu mang một vẻ đẹp tâm hồn đáng quý: một cô bé có cá tính, yêu ghét rạch ròi nhưng vẫn mang nét hồn nhiên, ngây thơ của một đứa trẻ. Tưởng chừng như đó là hai thái độ trái ngược nhau nhưng lại rất thống nhất, chứng tỏ tác giả rất am hiểu tâm lý trẻ thơ.

Trần Long - MAY ACADEMY

Trần Long - MAY ACADEMY

Chiếc lược ngà

— Nguyễn Quang Sáng —

3. Phân tích

2. Tình cảm của ông Sáu với bé Thu: Một người cha yêu thương con tha thiết:

a. Lúc mới gặp con:

Trần Long - MAY ACADEMY

Ông vô cùng háo hức, nôn nóng khi lần đầu tiên nhìn thấy đứa con bằng xương bằng thịt.

- Ông Sáu không chờ xuống cập bến mà nhún chân nhảy thót lên. Có lẽ ông mong chờ giây phút gặp con đã quá lâu nên tình cảm của người cha cứ nôn nao trong lòng. Ông bước vội vàng những bước dài, rồi dừng lại kêu to: "Thu! Con!".

- Niềm hạnh phúc, xúc động khi được gặp con thể hiện rõ qua chi tiết: "...anh không ghìm nổi xúc động. Mỗi lần bị xúc động, vết theo dài bên má phải lại đỏ ửng lên, giần giật, trông rất dễ sợ. Với vẻ mặt xúc động ấy và hai tay vẫn đưa về phía trước, anh chậm chậm bước tới, giọng lắp bắp run run: Ba đây con! Ba đây con!".

- Tuy nhiên, bé Thu lại phản ứng đầy bất ngờ. Trước phản ứng của bé Thu, ông Sáu vô cùng đau đớn, thất vọng: mặt sầm lại trông thật đáng thương và hai tay buông xuống như bị gãy.

=> Đó chính là sự hụt hẫng, đau đớn tột cùng của một người cha lần đầu được gặp con, nhưng lại không biết nguyên nhân vì sao con lại từ chối tình cảm của mình.

b. Trong 3 ngày phép:

- Đó là quãng thời gian rất ngắn ngủi để ông Sáu được gần gũi và thể hiện tình cảm cha con. Bởi vậy, ông vẫn luôn nôn nóng, mong được yêu thương con, được nghe một tiếng gọi "ba" âu yếm, ngọt ngào mà ông đã khao khát từ rất lâu.

- Nhưng mọi cố gắng của ông đều không có kết quả gì. Ngược lại, trong khi ông càng yêu thương, vỗ về, chiều chuộng con thì chỉ nhận được từ con sự xa lánh, hắt hủi (lấy dẫn chứng từ phần II.B.1.b). Đỉnh điểm là khi ông có một hành động nóng nảy là đánh vào mông con bé khi nó tỏ ra cứng đầu, hất cái trứng cá ông gắp cho. Hành động này đã khiến ông ân hận suốt những ngày sau đó.

c. Khi chia tay:

- Trong khoảnh khắc ngắn ngủi ấy, ông Sáu bất ngờ được đón nhận tình cảm mãnh liệt của bé Thu dành cho mình. Lại một lần nữa ông bất ngờ, nhưng đó là bất ngờ khi được hưởng một hạnh phúc quá lớn lao:

+ Ông được nghe tiếng "ba" đầu tiên bật ra từ lồng ngực bé nhỏ của con, tiếng gọi mà ông khao khát, mong ước bao lâu nay.

+ Ông được con ôm lấy, hôn khắp, hôn cả vết sẹo.

- Trước tình cảm con dành cho mình, ông đã không cầm được nước mắt, giọt nước mắt của người đàn ông, của một người cha khi cảm nhận được tình phụ tử ruột thịt thiêng liêng, trong đó còn có cả sự luyến tiếc vì giây phút bên con còn lại quá ngắn ngủi.

Trần Long - MAY ACADEMY

d. Tình cảm ông Sáu ở khu căn cứ *.

- Nỗi nhớ thương con xen lẫn với sự ân hận, day dứt. Tình cảm ấy được ông dồn vào việc làm chiếc lược ngà, thực hiện lời hứa với con lúc chia tay. Với ông, lời nhắn nhủ của con đã trở nên thiêng liêng hơn bao giờ hết. Nó biến người lính trở thành một nghệ nhân, tỉ mỉ, khổ công như một người thợ bạc, làm nên một tác phẩm nghệ thuật là cây lược ngà để dành tặng con.

- Ông còn gò lưng tỉ mỉ khắc dòng chữ: "Yêu nhớ tặng Thu con của ba". Điều đó giúp ta hiểu được tấm lòng ông dành cho con. Chiếc lược như phần nào gỡ rối tâm trạng của ông, trở thành kỉ vật thể hiện tình yêu thương con tha thiết, là cầu nối tình cảm giữa cha và con.

- Tình cảm ấy luôn bồi hồi và mãnh liệt trong ông, nên trước khi hi sinh, bằng tất cả tàn lực cuối cùng, ông "đưa tay vào túi, móc cây lược" trao vào tay người bạn chiến đấu. Và chỉ khi nhận được lời hứa sẽ "trao tận tay cho cháu" thì người cha ấy mới yên tâm nhắm mắt.

-> Đó là điều trần trời không lời nhưng nó thiêng liêng hơn cả lời di chúc. Nó là sự ủy thác, là ước nguyện cuối cùng, ước nguyện của tình phụ tử thiêng liêng. Và bắt đầu từ giây phút ấy, cây lược của tình phụ tử đã biến người đồng đội của ông Sáu thành người cha thứ hai của bé Thu.

=> Qua nhân vật ông Sáu, người đọc không chỉ cảm nhận tình yêu con tha thiết sâu nặng của người cha chiến sĩ mà còn thấm thía bao đau thương mất mát đối với những em bé, những gia đình. Tình yêu thương con của ông Sáu còn như một lời khẳng định: Bom đạn của kẻ thù chỉ có thể hủy diệt được sự sống của con người, còn tình cảm của con người - tình phụ tử thiêng liêng thì không bom đạn nào có thể giết chết được.

Đánh giá tổng hợp

Nội dung

1. Nội dung:

- Truyện "Chiếc lược ngà" đã thể hiện một cách cảm động tình cha con thấm thiết, sâu nặng và cao đẹp của cha con ông Sáu trong hoàn cảnh éo le của chiến tranh.

- Truyện còn gợi cho người đọc nghĩ đến và thấm thía những mất mát đau thương, éo le mà chiến tranh gây ra cho bao nhiêu con người, bao nhiêu gia đình.

Trần Long - MAY ACADEMY

Nghệ thuật

2. Nghệ thuật:

- Xây dựng tình huống truyện bất ngờ mà tự nhiên, hợp lí

- Xây dựng cốt truyện khá chặt chẽ, lựa chọn nhân vật kể chuyện thích hợp. Truyện được kể theo ngôi thứ nhất, đặt vào nhân vật bác Ba, người bạn chiến đấu của ông Sáu và cũng là người chứng kiến, tham gia vào câu chuyện. Với ngôi kể này, người kể chuyện xen vào những lời bình luận, suy nghĩ, bày tỏ sự đồng cảm, chia sẻ với nhân vật, và câu chuyện vẫn mang tính khách quan.

- Miêu tả diễn biến tâm lí nhân vật tinh tế và sâu sắc, nhất là đối với nhân vật bé Thu.

- Ngôn ngữ truyện mang đậm chất địa phương Nam Bộ.

Tác phẩm nói về tình cảm gia đình và sự xa cách vì chiến tranh trong chương trình THCS:

- Lớp 7:

Tiếng gà trưa - Xuân Quỳnh.

- Lớp 9:

Bếp lửa - Bằng Việt.